

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย รวมทั้งการอภิปรายและให้ข้อเสนอแนะต่อสถาบันฝึกหัดครู และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาททางด้านการสอน การนิเทศการสอน การค้นคว้าวิจัย การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ การเป็นที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้บริการแก่ชุมชนและสังคม และหน้าที่พิเศษอื่นๆของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ปรากฏในบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ทุกคน ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2521 จากวิทยาลัยครูจำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 118 คน และอาจารย์จำนวน 270 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 388 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check list) และแบบเกณฑ์ประเมินค่า (Rating scale) ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาคำว่า เอกสาร ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง, และปรึกษากับผู้มีประสบการณ์ทางด้านการฝึกหัดครู โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยครูต่างๆที่กำลังศึกษาอยู่ใน

สถาบันการศึกษาต่างๆในกรุงเทพมหานคร เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และเมื่อได้รับแบบสอบถามคืนกลับมาแล้วให้นำมาปรับปรุงแก้ไขโดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรที่จะทำการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหนังสือแนะนำตัวจากหัวหน้าแผนกวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมกับแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี โดยมอบให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้นๆเป็นตัวแทนในการแจกและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน และผู้วิจัยนัดวันไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

ก. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าร้อยละ (Percent) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ข. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติจริง ความสำคัญ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงเช่นกัน

สรุปผลการวิจัย

1. สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้เป็นชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ และมีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี

2. บทบาทการสอน ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่าในเรื่องการศึกษาหลักสูตรการสอน การวางแผนการสอน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว การเตรียมการสอน การสอนตามลำดับขั้นที่เตรียมไว้ การมอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้า การตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การแจ้งผลการทำงานของนักศึกษาให้นักศึกษาทราบ การประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้ง การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามกำหนดของฝ่ายวิชาการ การวิเคราะห์และประ

เป็นผลการสอนของตนเอง การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาด้วยความสนใจ การติดตามความรู้ใหม่ๆหรือผลงานทางวิชาการ การนำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆมาใช้ และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากทั้งสิ้น

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูในภาคใต้มีการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากทั้งสิ้น โดยเรียงตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ส่วนวิทยาลัยครูยะลาและวิทยาลัยครูภูเก็ตอยู่ในลำดับเดียวกัน

ส่วนในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทการสอน พบว่าประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าเรื่อง การศึกษาหลักสูตรการสอน การวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การเตรียมการสอน การแจ้งผลการทำงานของนักศึกษาให้นักศึกษาทราบ การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามกำหนดของฝ่ายวิชาการ การรับฟังข้อคิดเห็นของนักศึกษาด้วยความสนใจ การติดตามความรู้ใหม่ๆหรือผลงานทางวิชาการ การนำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆมาใช้ อยู่ในเกณฑ์สำคัญอย่างยิ่ง ส่วนการสอนตามลำดับขั้นที่เตรียมไว้ การมอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้าการตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้งการสอน การวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของตนเอง และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญ

เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของบทบาทการสอนนั้น การขาดเอกสารและตำราสำหรับค้นคว้าการขาดอุปกรณ์ประกอบการสอน บรรยากาศภายในสถาบันไม่ส่งเสริมการเรียนการสอน จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นมีมากเกินไป นักศึกษาขาดความสนใจศึกษาเล่าเรียน และการมีกิจกรรมพิเศษอื่นๆทำให้ต้องหยุดการเรียนการสอน ล้วนแต่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากทั้งสิ้น ส่วนการที่หลักสูตรไม่ใช่อำนวยให้มีการยืดหยุ่น การมีงานอื่นในความรับผิดชอบมากเกินไป และการขาดความรู้ทางเทคนิคและวิธีสอนเฉพาะอย่าง ประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาดังกล่าวและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อย

3. บทบาทการสอนนิเทศการสอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้นั้น การแนะนำการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนแก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาปัญหาการสอน การเตรียมบทเรียนแก่นักศึกษา การเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษา การแนะนำ

อาจารย์และนักศึกษาให้ทราบแหล่งความรู้ต่างๆ การชี้ขอบกรอบและแนะนำวิธีปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาฝึกสอน ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและหลักการของการฝึกสอน การวางแผนและวางโครงการนิเทศการสอน การสังเกตการสอน การประชุมปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์นิเทศคนอื่นๆ และครูพี่เลี้ยง การเยี่ยมชั้นและสังเกตการสอนของอาจารย์ด้วยกัน การร่วมสัมมนากับนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอน และการร่วมวางโครงการและเข้าร่วมปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศนักศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริงของประชากร ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ทั้ง 5 แห่ง พบว่ามีวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราชเพียงแห่งเดียวที่ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก นอกนั้นปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น เวียงตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยครูสงขลา

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทงานการนิเทศการสอนนั้น ประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้เห็นว่าเรื่องการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและหลักการของการฝึกสอน การวางแผนและวางโครงการนิเทศการสอน การแนะนำการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนแก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาปัญหาการสอน การเตรียมบทเรียนให้นักศึกษา การสังเกตการสอน การเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษา การประชุมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์นิเทศคนอื่นๆ และครูพี่เลี้ยง การเยี่ยมชั้นและสังเกตการสอนของอาจารย์ด้วยกัน การแนะนำให้อาจารย์และนักศึกษาให้ทราบแหล่งความรู้ การชี้ขอบกรอบและแนะนำวิธีปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้นักศึกษาฝึกสอน การร่วมสัมมนากับนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอน และการร่วมวางโครงการปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศนักศึกษา ต่างก็อยู่ในเกณฑ์สำคัญทั้งสิ้น

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานจริงงานการนิเทศการสอน ปรากฏว่า การขาดความรู้ในเรื่องหลักการนิเทศ การขาดประสบการณ์ในการนิเทศการสอน การขาดแหล่งความรู้ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการทำโครงการสอนและบันทึกการสอน การขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนในระดับที่สอนการนิเทศ การไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การขาดการประสานงานกับ

ฝ่ายอื่นๆ การไม่สะดวกในการเดินทางไปประเทศการสอน การขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้บริหารภายในสถาบัน การมีนักศึกษาที่ท้องถิ่นเทศมากขึ้นไป การที่นักศึกษาไม่ปรับปรุงตามที่แนะนำ และการขาดการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์ด้วยกัน ประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

4. บทบาทงานการค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงปรากฏว่า เรื่องการศึกษาลงงานทางวิชาการและงานวิจัยของคนอื่นหรือสถาบันอื่น การทำวิจัยด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น การรวบรวมและบันทึกข้อมูลต่างๆเพื่อการวิจัย การนำผลการค้นคว้าวิจัยมาปรับปรุงงานต่างๆ การเผยแพร่ผลงานวิจัย การเขียนตำราและเอกสารประกอบการเรียน การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนใหม่ๆ ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริง พบว่าประชากรส่วนใหญ่ทุกวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อย เรียงตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูภูเก็ต

วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยครูสงขลา

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทงานการค้นคว้าวิจัย ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าการเขียนตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนอยู่ในเกณฑ์สำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ การศึกษาลงงานทางวิชาการและงานวิจัยของคนอื่นหรือสถาบันอื่น การผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนใหม่ๆ การนำผลการค้นคว้าวิจัยมาปรับปรุงงานต่างๆ การมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของวิทยาลัยหรือสถาบันอื่นๆ การทำการวิจัยด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลต่างๆเพื่อการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัยต่างๆ ตามลำดับ

เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการค้นคว้าวิจัย ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการขาดเอกสารประกอบการค้นคว้าเพื่อการวิจัยอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ การไม่มีทุนหรืองบประมาณเพียงพอ การขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นในการวิจัย การขาดบุคลากรของงานวิจัย การขาดการประสานงานและแลกเปลี่ยนผลการวิจัยกับสถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย ขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย มีงานในความรับผิดชอบมากเกินไป และผลของการวิจัยไม่ได้รับความสนใจและนำไปใช้ประโยชน์ ตามลำดับ มีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้นที่ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นปัญหาและอุปสรรค

อยู่ในเกณฑ์น้อย คือการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารภายในสถาบัน

5. บทบาทคานการ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงของประชากร ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่อง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ การศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียน ของนักศึกษา การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตรและแผนการเรียน และการเก็บ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ส่วนการตรวจและอนุญาตการลงทะเบียนวิชา เรียนของนักศึกษา การติดตามผลการเรียนและแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาและบุคลากรรวม ประ ชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับบทบาทคานการ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้ พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูนคร ศรีธรรมราช และวิทยาลัยครูสงขลา มีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากเรียงตามลำดับ ส่วนประชากรในวิท ทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อย

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทคานการ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ปรากฏ ว่าประชากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูในภาคใต้เห็นว่าเกี่ยวกับบทบาทคานการนี้ล้วนแต่อยู่ในเกณฑ์สำคัญ ทั้งสิ้น โดยเรียงตามลำดับดังนี้ การติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆของหลักสูตร และการจัดกิจกรรมทาง วิชาการ การศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษา การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศีก ษาในเรื่องหลักสูตรและแผนการเรียน การติดตามผลการเรียนและแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาและบุ คลากรรวม การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน การตรวจและ อนุญาตการลงทะเบียนวิชาเรียนของนักศึกษา

เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานคานการ เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ ปรากฏว่า มีเพียงเรื่องเดียวที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากคือ การที่นักศึกษาขาดความสนใจที่จะพบปะกับ อาจารย์ ส่วนการไม่เข้าใจหลักสูตรการเรียนของนักศึกษา การขาดความรู้ในเรื่องที่นักศึกษามาขอคำ ปรึกษา การมีงานในความรับผิดชอบมากเกินไป และการที่อาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการ เป็นที่ ปรึกษาทางวิชาการ ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

6. บทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษากิจกรรรมเสริมหลักสูตร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่าในเรื่อง การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้คำปรึกษาและแนะนำนักศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การรับผิดชอบและเข้าร่วมการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของนักศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนเรื่องการร่วมดำเนินการหรือวางโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกับนักศึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น โดยเรียงตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี และวิทยาลัยครูสงขลา

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษากิจกรรรมเสริมหลักสูตร ในเรื่องการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร การร่วมดำเนินการหรือวางโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้คำปรึกษาและแนะนำแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การรับผิดชอบและเข้าร่วมการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร ของนักศึกษา การประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกับนักศึกษา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ประชากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูในภาคใต้เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญทั้งสิ้น

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการเป็นที่ปรึกษากิจกรรรมเสริมหลักสูตร ปรากฏว่าในเรื่องการจัดกิจกรรมบ่อยเกินไป การขาดความร่วมมือจากนักศึกษา การขาดความร่วมมือจากอาจารย์ การขาดงบประมาณในการดำเนินการ และการที่วิทยาลัยไม่มีนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากทั้งสิ้น ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อยได้แก่ การขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารภายในสถาบัน และการมีงานในความรับผิดชอบมากเกินไป

7. บทบาทด้านการให้บริการแก่ชุมชนและสังคม ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากเพียงเรื่องเดียวคือ การร่วมในกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ส่วนการเขียนบทความทางวิชาการ เผยแพร่ในวารสารต่างๆ การ

แสดงปาฐกถาและร่วมอภิปรายทางวิชาการ การเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนาภายในหรือภายนอกสถาบัน การร่วมให้การอบรมแก่ครูประจำการ การให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานทางวิชาการแก่สถาบันอื่นๆ และการให้ความร่วมมือในการเผยแพร่วิชาการทางวิทยุหรือโทรทัศน์ ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริงของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น โดยเรียงตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูยะลา และวิทยาลัยครูสงขลา

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการให้บริการแก่ชุมชนและสังคม ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า การร่วมในการจัดกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ อยู่ในเกณฑ์สำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ การให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ และการร่วมให้การอบรมแก่ครูประจำการ การเขียนบทความเผยแพร่ในวารสารต่างๆ การเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนาภายในหรือภายนอกสถาบัน การแสดงปาฐกถาและร่วมอภิปรายทางวิชาการ การให้ความร่วมมือในการเผยแพร่วิชาการทางวิทยุหรือโทรทัศน์และการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่สถาบันอื่นๆ

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการแก่ชุมชนและสังคมของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปรากฏว่า การขาดงบประมาณในการดำเนินงานเป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ การขาดการประชาสัมพันธ์กับชุมชน การที่วิทยาลัยไม่มีนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ และการขาดความร่วมมือจากอาจารย์ ส่วนที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อยได้แก่ การมีงานในความรับผิดชอบมากเกินไป การขาดความรู้และทักษะในการให้บริการ การขาดการให้ความร่วมมือจากนักศึกษา การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารภายในสถาบัน และการขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

8. บทบาทในหน้าที่พิเศษอื่นๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง ปรากฏว่าในด้านการเงิน งานธุรการ งานแผนงานและประเมินผล งานพัสดุ งานทะเบียนวัดผล งานห้องสมุด งานใส่ทัศนศึกษา งานแนะแนว งานสวัสดิการ งานอาคารสถานที่ และงานบริการทางการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่

ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น ยกเว้นงานอนามัยและสุขาภิบาลประชากรส่วนใหญ่ไม่ใ้ปฏิบัติ

จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริง พบว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อยตามลำดับดังนี้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี ส่วนวิทยาลัยครูสงขลาและวิทยาลัยครูยะลาปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อยในลำดับเดียวกัน

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทหน้าที่พิเศษอื่นๆ ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า งานบริการทางการศึกษาอยู่ในเกณฑ์สำคัญอันดับแรก รองลงไปคืองานแนะแนว ส่วนงานการเงิน งานธุรการ งานแผนงานและประเมินผล งานพัสดุ งานทะเบียนวัดผล งานห้องสมุด งานโสตทัศนศึกษา งานสวัสดิการ งานอาคารสถานที่ และงานอนามัยและสุขาภิบาล ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญน้อยทั้งสิ้น

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในหน้าที่พิเศษอื่นๆ พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่อง การขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การขาดการประสานงานต่างๆภายในสถาบัน และการมีงานในความรับผิดชอบมากเกินไป ส่วนการขาดความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การไม่ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากผู้ใช้บริการ เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อย

9. จากการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการสอนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ คำนการ เป็นที่ปรึกษาทางค่านวิชาการ ส่วนค่านการนิเทศการสอน การเป็นที่ปรึกษากิจกรมเสริมหลักสูตร การให้บริการแก่ชุมชนและสังคม การค้นคว้าวิจัย และบทบาทในหน้าที่พิเศษอื่นๆ ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น

ส่วนการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบค่านต่างๆ ของประชากรในวิทยาลัยครูในภาคใต้ ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่เห็นว่า บทบาทค่านการสอนอยู่ในเกณฑ์สำคัญอย่างยิ่ง ส่วนบทบาทที่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้ ค่านการนิเทศการสอนและค่านการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการอยู่ในลำดับเดียวกัน รองลงมาได้แก่ บทบาทค่านการค้นคว้าวิจัย ค่านการเป็นที่ปรึกษากิจกรมเสริมหลักสูตร และค่านการให้บริการแก่ชุมชนและสังคม ส่วนบทบาทในหน้าที่

ที่พิเศษอื่นๆ ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญน้อย

สำหรับการเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ เห็นว่าการค้นคว้าวิจัยมีปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่การให้บริการแก่ ชุมชนและสังคม การสอน และหน้าที่พิเศษอื่นๆ ตามลำดับ ส่วนเรื่องที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์ น้อย เรียงตามลำดับได้ดังนี้ การเป็นที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ และการนิเทศการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบด้านการสอน จากผลการวิจัยที่พบว่าประชากรส่วนใหญ่ ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่อง การศึกษาหลักสูตรการสอน การวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะ ยาว การเตรียมการสอน การทำการสอนตามลำดับขั้นที่เตรียมไว้ การมอบหมายงานให้นักศึกษาไป ค้นคว้า การตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การแจ้งผลการทำงานของนักศึกษาให้นักศึกษา ทราบ การประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้งการสอน การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามกำ หนดของฝ่ายวิชาการ การวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของตนเอง การรับฟังความคิดเห็นของ นักศึกษาคณะความสนใจ การติดตามความรู้ใหม่ๆ หรือผลงานทางวิชาการ การนำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ มาใช้ และการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่ใน เกณฑ์สำคัญอย่างยิ่ง ยกเว้นเรื่องการสอนตามลำดับขั้นที่เตรียมไว้ การมอบหมายงานให้นักศึกษาไป ค้นคว้า การตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้งการสอน การวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของตนเอง การจัดและหาวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมที่ ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญ แลคงให้เห็นว่า ประชากรส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูในภาค ไท่กระหนัถึงความสำคัญของบทบาทการสอนเป็นอย่างมาก โดยเห็นวาระายละเอียดต่างๆ ในบท บทบาทดังกล่าว เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาหลักสูตรก่อน สอน การวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และการสอนตามลำดับขั้นที่เตรียมไว้ จะเป็น สิ่งที่ทำให้ผู้สอนได้ทราบขอบข่ายของเนื้อหาสาระที่จะสอน ตลอดจนมีโอกาสพิจารณาเนื้อหาที่เหมาะสม

สมกับวัย ความต้องการและสภาพต่างๆของผู้เรียน ทั้งยังเป็นการสร้างความพร้อมให้บังเกิดขึ้นแก่
 ผู้สอนด้วย สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วน
 การมอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้า การตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การแจ้งผลการ
 ทำงานของนักศึกษาให้นักศึกษาทราบ การรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาคด้วยความสนใจ และการ
 นำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆมาใช้ ล้วนแต่เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ และขณะ
 เดียวกันก็มิโอกาสเห็นแบบอย่างที่ดี ของการ เป็นครู เพราะการสอนโดยการถ่ายทอดจากผู้สอนแต่
 เพียงฝ่ายเดียวนั้น ไม่ได้ช่วยใหญ่เรียนบังเกิดความมานะพยายาม กระตือรือร้นและมีความเป็นผู้รัก
 ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสัก อย่างไรก็ตามในการมอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้านั้น ผู้สอนจำเป็นต้องรู้แหล่ง
 ความรู้ต่างๆ และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือผู้สอนจะต้องวางเป้าหมายไว้อย่างชัดเจนในการมอบหมายงาน
 ให้นักศึกษาไปค้นคว้าหาความรู้ นอกจากนั้นการตรวจงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอและการแจ้งผล
 การทำงานให้นักศึกษาทราบนั้น เป็นสิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนของตนเอง ทั้งยัง
 เครื่องกระตุ้นให้นักศึกษามีความสนใจในบทเรียน นอกเหนือไปจากการเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้สอน
 สำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนทุกครั้งสอน การวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของ
 ตนเอง เป็นปัจจัยที่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึง
 จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อแจ้งใหญ่เรียนได้ทราบความก้าวหน้าใน
 การเรียนของเขา ขณะเดียวกันผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และประเมินผลการสอนของตนเอง เพื่อหาขอ
 บกพร่องต่างๆมาปรับปรุงแก้ไขให้การจัดการเรียนการสอนบังเกิดผลสัมฤทธิ์ความมุ่งหมาย ดังนั้น
 เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลดี ผู้สอนจึงควรจัดให้มีการประเมินผลการสอนอย่างน้อยภาคเรียน
 ละ 2 ครั้ง โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย ในขณะที่เดียวกับบริหารระดับภาค
 วิชาและคณะวิชาควรมีการประเมินผลของผู้สอนในบังคับบัญชาของคณะฯ เพื่อเป็นแนวทางในการ
 พิจารณาความดีความชอบทางด้านการศึกษาร สำหรับการนำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆมาใช้ และการจัดหาวัสดุ
 อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวิชาที่สอนนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอน
 ไม่เป็นที่เบื่อหน่ายทั้งผู้สอนและผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารควรจะได้สนับสนุนทั้งทางค่างบประมาณใน
 การจัดทำและทางค่างำลังใจแก่ผู้สอน เพื่อให้การเรียนการสอนบังเกิดผลมากยิ่งขึ้น

ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การขาดเอกสารประกอบการค้นคว้า การขาดอุปกรณ์ประกอบการสอน บรรยากาศภายในสถาบันไม่ส่งเสริมการเรียน การสอน จำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นมากเกินไป นักศึกษาขาดความสนใจศึกษาเล่าเรียน และการมีกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ทำให้คงหยุดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการวิจัยในครั้งนี้แล้ว จะเห็นว่าการขาดเอกสารประกอบการค้นคว้า และการขาดอุปกรณ์ประกอบการสอนนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในวิทยาลัยครูทุกแห่ง แม้กระทั่งในวิทยาลัยครูส่วนกลางซึ่งเป็นแหล่งรวมสรรพความรู้ทั้งหลายก็ยังมี การขาดแคลนสิ่งเหล่านี้ ถึงผลการวิจัยของ ยูพิน ศิริพละ ซึ่งพบว่าปัญหาและอุปสรรคในด้านการสอน คือการขาดเอกสารประกอบการสอนและอุปกรณ์การสอน¹ การที่วิทยาลัยครูในภาคใต้ขาดเอกสารประกอบการค้นคว้า และขาดอุปกรณ์ประกอบการสอนนั้น คงเนื่องมาจากการขาดงบประมาณที่จะนำมาจัดซื้อเอกสารตำราและวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่ผู้ใช้ ส่วนเอกสารตำราต่างๆที่มีอยู่ ถ้าเป็นเอกสารหรือตำราใหม่ก็มีจำนวนน้อยมากไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้ และที่มีอยู่ในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นเอกสารตำราที่ค่อนข้างล้าสมัย ไม่เป็นที่น่าสนใจ ส่วนอุปกรณ์การสอนที่มีอยู่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพทรุดโทรม และไม่เหมาะสมกับหลักสูตรการฝึกหัดครูซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขใหม่ ปัญหาดังกล่าวแล้วสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมชาย วงศ์เกษม ที่พบว่าปัญหาในการสอนของวิทยาลัยครูที่สำคัญคือ การขาดตำรา เอกสารที่จะค้นคว้าอ้างอิง และขาดอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย² ดังนั้นการที่กรมการฝึกหัดครูได้มีนโยบายจัดกลุ่มวิทยาลัยครูขึ้นมาทุกภาค กลุ่มวิทยาลัยครูในภาคใต้อาจจะได้มีการประชุมร่วมมือกันจัดทำโครงการตำราร่วมกัน หรืออย่างน้อยผู้บริหารในแต่ละวิทยาลัยครูควรจะสนับสนุนให้อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยได้ช่วยกันจัดทำเอกสารหรือตำราประ

¹ยูพิน ศิริพละ, "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 166.

²สมชาย วงศ์เกษม, "บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 116.

กอบการสอนให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดหาเงินทุนเพื่อใช้จ่ายในการพิมพ์เอกสารและตำรา เพื่อเผยแพร่ในกลุ่มวิทยาลัยครูควย อย่างไรก็ตามปัญหาการขาดเอกสารประกอบการค้นคว้าไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การขาดงบประมาณแต่เพียงอย่างเดียว แต่น่าจะเป็นเพราะการขาดความสนใจในการให้บริการของห้องสมุดของอาจารย์ผู้สอนประการหนึ่ง และการไม่ได้รับความร่วมมือในการเสนอรายชื่อเอกสารและตำราที่จะจัดซื้อหาห้องสมุดอีกประการหนึ่ง จึงอาจให้เป็นสาเหตุของการขาดเอกสารและตำราที่จะค้นคว้าดังกล่าวได้ ดังนั้นผู้บริหารที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงควรขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนโดยการแจ้งรายการหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดในสาขาวิชาต่างๆที่มีการเรียนการสอนให้อาจารย์ผู้สอนโคทราบ และขอเสนอแนะในการจัดซื้อหนังสือและเอกสารตำราที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้ต้องได้รับความสนับสนุนทางค่างงบประมาณจากผู้บริหาร ระดับสูงด้วย

2. เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบทางค่างการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยที่พบว่า การแนะนำการทำโครงการสอนและบันทึกการสอนแก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาปัญหาการสอน การเตรียมบทเรียนแก่นักศึกษา การเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษา การแนะนำให้อาจารย์และนักศึกษาทราบแหล่งความรู้ต่างๆ การชี้ขอบคพรองและแนะนำวิธีปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานแก่นักศึกษาฝึกสอน ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก และมีความคิดเห็นว่าเรื่องเหล่านี้มีความสำคัญทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ เข้าใจและเห็นความสำคัญของการเตรียมตัวนักศึกษาให้เป็นคนที่มีความพร้อมที่จะเป็นครูที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ เพราะการแนะนำการทำโครงการสอนหรือบันทึกการสอน การให้คำปรึกษาปัญหาการสอน การเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษาก็ ล้วนแต่เป็นหนทางให้ผู้บริหารและอาจารย์ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับนักศึกษามากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ออกโต เจ. ชิปล่า (Otto J. Shippl) ที่ว่าอาจารย์นิเทศควรจะสร้างความสัมพันธ์กับนิสิตฝึกสอนในทางที่จะทำให้นิสิตฝึกสอนเกิดความรู้สึกว่า อาจารย์นิเทศคือผู้ที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการมากกว่าที่จะมุ่งคิดว่า อาจารย์นิเทศคือคนที่คอยวิพากษ์วิจารณ์ นอกจากนั้นการไปเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษาจะเป็นหนทาง

¹ ออกโต เจ. ชิปล่า, "บทบาทของอาจารย์นิเทศจากวิทยาลัย" แปลและเรียบเรียงโดย สุวัฒน์ โสภิตัท. โครงการปรับปรุงการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท. (กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทยการพิมพ์), หน้า 52.

ผู้บริหารและอาจารย์ไต่ถามข้อบกพร่องต่างๆของนักศึกษา ของผู้บริหารและอาจารย์เอง ซึ่งจะได้ นำข้อบกพร่องต่างๆเหล่านั้นมาปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการเตรียมนักศึกษา ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและสังคมนั้นๆมากยิ่งขึ้น สำหรับการ ประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและหลักการของการฝึกสอน การประชุมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับอาจารย์ในเทศก์และครูพี่เลี้ยง สิ่งเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการ นิเทศการสอนให้เป็นที่ตามเป้าหมายและหลักการอันเดียวกัน ทั้งยังช่วยลดความขัดแย้งต่างๆซึ่งอาจ เกิดขึ้นได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรสนับสนุน ใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านนี้ ได้ปฏิบัติบทบาท เหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น สำหรับการสาธิตการสอนนั้นไม่จำเป็นต้องมาสาธิตด้วยตนเองทุกครั้ง อาจมอบหมายให้ผู้อื่นที่มีทักษะในแต่ละเรื่อง เป็นผู้สาธิตแทนก็ได้ ทั้งนี้ผู้เป็นอาจารย์ต้องเป็นผู้ดำเนินการ เพราะการสาธิตจะช่วยให้นักศึกษาและผู้ที่มีความสนใจได้เห็นแบบอย่างที่ถูกต้อง และเกิดความ เข้าใจอย่างแท้จริง ส่วนการเยี่ยมชั้นและสังเกตการสอนของอาจารย์ด้วยกันในสาขาวิชาเดียวกัน จะช่วยให้ผู้สอนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะช่วยให้การปรับปรุงการ เรียนการสอนให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการร่วมสัมมนากับนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอน และการร่วมวาง โครงการ และเข้าร่วมประชุมในเทศ บัณฑิตนิเทศศึกษานั้น นอกจากจะช่วยผู้บริหารให้ทราบปัญหาต่างๆ แล้ว ยังทำให้ผู้บริหารและอาจารย์ไต่ถามความต้องการของท้องถิ่นและสังคมนั้นๆที่วิทยาลัยครู เป็น ผู้รับผิดชอบด้วย แต่เรื่องต่างๆดังกล่าวผู้บริหารปฏิบัติน้อยทั้งที่ความคิดเห็นเห็นว่ามีสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอนว่าเป็นเพียงเรื่อง ที่เกี่ยวกับการฝึกสอนเท่านั้น จึงทำให้ผลลการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในเรื่องอยู่ในเกณฑ์น้อย

ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านนี้ ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหา และอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ออกนิเทศการ สอน จึงทำให้ไม่พบกับปัญหาต่างๆ อย่างไรก็ตามนโยบายของกรมการฝึกหัดครูต้องการที่จะให้อาจารย์ ทุกคนมีโอกาสนิเทศการสอน ทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์ผู้สอน ไขว่คว้าผลจากการที่ได้พบได้เห็นจากการนิเทศ

มาประเมินผลการสอนของตนเอง ทั้งยังได้มีโอกาสไต่ถามไปเผชิญกับปัญหาต่างๆของท้องถิ่นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาจัดการ เรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงต่อไป ดังนั้นผู้บริหารในวิทยาลัยครูจึงควร ใ้จัดให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูทุกคนมีโอกาสพิเศษการสอนเพื่อจะได้นำความรู้มาปรับปรุงงานด้านการสอนตามที่กล่าวแล้ว

3. เกี่ยวกับบทบาทการค้นคว้าวิจัย จากผลการวิจัยที่พบว่า ในเรื่องการศึกษาผลงานทางด้านวิชาการและงานวิจัยของคนอื่นหรือสถาบันอื่น การทำการวิจัยด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น การเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลเพื่อการวิจัย การนำผลการค้นคว้าวิจัยมาปรับปรุงงานด้านต่างๆ การเผยแพร่ผลงานวิจัย การเขียนคำราหรือเอกสารประกอบการเรียน และการผลิตเครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอนใหม่ๆ ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่ามีความสำคัญทั้งสิ้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นความสำคัญของบทบาทการค้นคว้าวิจัย โดยเฉพาะการเขียนคำราประกอบการค้นคว้า เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครู เป็นผู้มีความรอบรู่มากยิ่งขึ้น แต่จากการปฏิบัติงานจริงปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ปฏิบัติงานในบทบาทนี้น้อย นอกจากจะเป็นเพราะการขาดเอกสารประกอบการค้นคว้าเพื่อการวิจัยแล้ว จะเห็นว่าจากการวิจัยครั้งนี้ การขาดงบประมาณสนับสนุนการขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการวิจัย และการขาดบุคลากรช่วยงานวิจัยก็เป็นปัญหาเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน ศิริพละ ที่พบว่าการมีส่วนร่วมในโครงการวิจัยของวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น การทำวิจัยด้วยตนเอง การนำผลการวิจัยต่างมาใช้ และการผลิตเครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอนแบบใหม่ๆ ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น แต่ในกรปฏิบัติงานจริง ประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติกันน้อยทั้งสิ้น¹

¹ยุพิน ศิริพละ; "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 162.

และจากการวิจัยของ เอนก ศิลปนิลมาลัย พบว่าอาจารย์วิทยาลัยครูส่วนน้อยคือร้อยละ 13.11 ที่ทำการวิจัย และอาจารย์ที่ทำการวิจัยนี้ใช้เวลาวิจัยโดยเฉลี่ย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาค¹ การที่อาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้อาจปฏิบัติงานทางค่าน้อยอยู่ในเกณฑ์น้อยนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่ามีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการขาดเอกสารประกอบการค้นคว้า การขาดงบประมาณที่จะมาสนับสนุน และขาดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็นสำหรับการวิจัย ตลอดจนขาดบุคลากรที่จะช่วยงานวิจัย ดังนั้นผู้บริหารระดับสูง โดยเฉพาะกรรมการฝึกหัดครูควรจะต้องงบประมาณขึ้นจำนวนหนึ่ง เพื่ออุดหนุนการวิจัยของวิทยาลัยครู และพยายามขอความสนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและบุคลากรจากแหล่งอื่นๆ เช่น มูลนิธิ องค์กรต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนอกจากนั้นกรรมการฝึกหัดครูควรจะให้บริการทางด้านการปรึกษาหารือในทางวิชาการ และอำนวยความสะดวกในการวิจัย เพื่อให้อาจารย์ได้มีกำลังใจและความสามารถที่จะทำการค้นคว้าวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับผู้บริหารระดับวิทยาลัยควรจะได้กระตุ้นให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูได้พยายามเขียนเอกสารตำราต่างๆโดยให้การสนับสนุนทางด้านการพิมพ์และเงินทุนสำรองในการจัดพิมพ์ นอกจากนี้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งควรจัดตั้งคณะกรรมการสำหรับการวิจัย โดยมีอาจารย์จากคณะวิชาต่างๆเป็นกรรมการกลาง และมีอาจารย์จากภาควิชาต่างๆตามที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนั้นๆ เป็นอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการกลางของการวิจัยควรจะได้เป็นผู้ให้ความรู้ทางด้านการวิจัยให้แก่อาจารย์อื่นๆในวิทยาลัยครูนั้นๆโดยการจัดการสัมมนาหรืออบรมอีกทางหนึ่งด้วย

4. เกี่ยวกับบทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ จากการวิจัยที่พบว่าประชากรส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่อง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร และการจัดกิจกรรมทางวิชาการ การศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษา การให้ความรู้ความเข้าใจ

¹ เอนก ศิลปนิลมาลัย, "การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 112.

ใจแก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตร และแผนการเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ และความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญเช่นกัน ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร และอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้เห็นวามบทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักวางแผนวางแนวทางในการศึกษาเล่าเรียนของตนให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ทั้งช่วยให้มีกำลังใจในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียนอีกด้วย ซึ่งตรงกับความเห็นของ เรมอนด์ เอ็น. แฮทซ์ (Raymond N. Hatch) และ อัมพา โซติกเสถียร ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของการให้คำปรึกษา คือ การช่วยเหลือให้บุคคลแต่ละคนมีความเข้าใจตนเอง และจากความเข้าใจนี้จะทำให้เกิดการเรียนรู้จักตนเอง ซึ่งเกี่ยวพันไปถึงความรู้สึกรักและการยอมรับการระมัดชอบที่เขามีต่อสังคม¹ และการที่ผู้บริหารและอาจารย์ได้ให้ความสำคัญและปฏิบัติงานจริงอยู่ในเกณฑ์มากดังกล่าวแล้วนั้นเป็นการสอดคล้องกับการวิจัยของ ละออ ชุติกร ที่พบว่างานที่อาจารย์ที่ปรึกษาคควรปฏิบัติมากกว่างานอื่น ๆ คือ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษาในเรื่องหลักสูตร และแผนการเรียน การเลือกวิชาและการลงทะเบียนเรียน วิธีการเรียน การแก้ปัญหาทางการเรียน การเปลี่ยน ถอน เพิ่มวิชาเรียน หรือการลาพักการเรียน และการให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาที่เรียนอ่อนให้ปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น² ส่วนงานที่ผู้บริหารและอาจารย์ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์น้อยในเรื่อง การอนุญาตการลงทะเบียนวิชาเรียนของนักศึกษานั้นเป็นเพราะว่าเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางวิทยาลัยครูทุกแห่งในภาคใต้ได้จัดอาจารย์และเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ คือฝ่ายทะเบียนวัดผล ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงลดบทบาทเกี่ยวกับเรื่องนี้ของตนเองลงไป ส่วนการติดตามผลการเรียนและแจ้งผลการเรียนให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นเรื่องที่ทำหน้าที่ผู้บริหารและอาจารย์จะต้องปฏิบัติเพิ่ม

¹ เรมอนด์ เอ็น. แฮทซ์, และอัมพา โซติกเสถียร, การให้คำปรึกษาทางอาชีพในระดับมัธยมศึกษา ฉบับที่ 3. (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2509), หน้า 78.

² ละออ ชุติกร, "บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 9.

มากขึ้น เพราะการติดตามผลการเรียนของนักศึกษาจะช่วยให้อาจารย์ได้ทราบปัญหาต่างๆ ซึ่งเกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาอื่นเป็นแนวทางที่จะได้ให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาต่อไป และการแจ้งใหญ่ปกครองของนักศึกษาได้ทราบถึงผลการเรียนของนักศึกษานั้น จะเป็นเครื่องมือในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองของนักศึกษา และเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนมากยิ่งขึ้น เมื่อรู้ว่าผู้ปกครองของตนสนใจต่อการเล่าเรียนของตน ส่วนการที่นักศึกษาขาดความสนใจที่จะพบปะกับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าหากผู้บริหารและอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยได้พยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักศึกษาคอยการพบปะกับนักศึกษาโดยไม่เป็นทางการทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน จะช่วยให้นักศึกษาเห็นเจตนาดีของอาจารย์และผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในการพบปะกับอาจารย์มากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ผู้บริหารและอาจารย์ก็ควรเป็นผู้ที่พร้อมเสมอที่จะเสียสละเวลาและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทุกโอกาสที่เขาต้องการ เพราะมีนักศึกษาจำนวนมากไม่น้อยที่มาจากต่างจังหวัดซึ่งห่างไกลจากผู้ปกครอง เขาเหล่านั้นอาจมีปัญหามากมายที่จะต้องขอคำปรึกษาจากอาจารย์หรือผู้บริหารที่เขาไว้วางใจได้ แต่จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาไม่สนใจพบปะกับอาจารย์ที่ปรึกษานั้นอาจเป็นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษายังอยู่ในระดับน้อยเกินไปก็อาจเป็นได้

5. เกี่ยวกับบทบาทคณาจารย์เป็นที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์มากในเรื่อง การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตร การให้คำปรึกษาและคำแนะนำนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การรับผิดชอบและการเข้าร่วมในการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา และในความคิดเห็นก็เห็นว่าเรื่องเหล่านี้ อยู่ในเกณฑ์สำคัญทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและอาจารย์ได้เห็นความสำคัญของบทบาทดังกล่าวต่อการให้ความรู้ความคิดและกำลังใจแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อนักศึกษาจะได้เลือกจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมส่วนรวมมากที่สุด ดังนั้นจึงควรหาทางสนับสนุนให้อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูได้มีโอกาสร่วมดำเนินการหรือวางโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และประเมินผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกับสถาบันอื่นให้มากยิ่งขึ้น และวิทยาลัยครูแต่ละแห่งควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ชัดเจน และควรถือว่าการเข้าร่วมหรือเป็น

ที่ปรึกษาทางกิจกรรมเสริมหลักสูตรของอาจารย์เป็นงานส่วนหนึ่งที่จะไปพิจารณาความดีความชอบ เช่นเดียวกับงานสอนและงานอื่นๆ ในขณะที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆภายในวิทยาลัยจะต้องพิจารณาความเหมาะสมกับเวลาและโอกาสด้วย และจะต้องกำหนดเป็นแผนหรือโครงการให้แน่นอน เพราะจากการวิจัยพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคมากในการดำเนินการตามบทบาทนี้คือ การจัดกิจกรรมต่างๆ บ่อยจนเกินไป การขาดความร่วมมือจากอาจารย์และนักศึกษา การขาดงบประมาณในการดำเนินการ และการที่วิทยาลัยไม่มีนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้บริหาร จะต้องปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติในเรื่องนี้ให้มีความชัดเจน และจะต้องหันมาพิจารณาเอาใจใส่กับการจัดกิจกรรมต่างๆภายในสถาบันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้กิจกรรมที่จัดเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

6. เกี่ยวกับบทบาทการให้บริการแก่ชุมชนและสังคม จากการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญในเรื่อง การร่วมในกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ การร่วมให้การอบรมแก่ครูประจำการ การเขียนบทความทางวิชาการเผยแพร่ในวารสารต่างๆ การเป็นวิทยากรในการประชุมสัมมนาและอภิปรายทางวิชาการ การให้ความร่วมมือในการเผยแพร่วิชาการทางวิทยุและโทรทัศน์ และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานทางวิชาการแก่สถาบันอื่นๆตามลำดับนั้น ย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้บริหารและอาจารย์เข้าใจบทบาทของตนเองต่อการให้บริการแก่ชุมชนและสังคมมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติจริงปรากฏจากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากเกี่ยวกับเรื่อง การร่วมในกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพิน ศิริพละ ที่ว่า ประชากรส่วนใหญ่ในการวิจัยปฏิบัติมากเฉพาะ เรื่องการร่วมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ส่วนเรื่องอื่นๆประชากรในการวิจัยปฏิบัติน้อย¹ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สมชาย วงศ์

¹ยุพิน ศิริพละ, "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 163.

เกษม ทวีวาจารย์สองในสามทำการสอนโดยไม่ได้ให้บริการชุมชนและสังคมในวิชาที่สอน¹ จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้ยังปฏิบัติงานในบทบาทน้อย สมควรที่ผู้บริหารและอาจารย์ทุกคนในวิทยาลัยครูให้ความสนใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับบทบาทนี้ให้มากยิ่งขึ้น โดยถือเป็นหน้าที่หนึ่งที่จะต้องปฏิบัติในฐานะเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครู ทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของกรมการฝึกหัดครูที่ได้กำหนดให้การบริการชุมชนและสังคมเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของวิทยาลัยครูในฐานะ เป็นสถาบันอุดมศึกษา² โดยเฉพาะในวิทยาลัยครูนั้น เป็นแหล่งวิชาการชั้นสูง มีบุคลากรที่มีคุณวุฒิและมีความรู้พอที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่น ที่ช่วยเผยแพร่วิชาการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตของตนให้ดีขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิทยาลัยครูสามารถช่วยเหลือท้องถิ่นได้โดยการสำรวจความต้องการ และปัญหาของท้องถิ่นและพิจารณาถึงวิชาการด้านต่างๆที่ประชาชนในท้องถิ่นควรได้รับความรู้ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเรื่องเหล่านั้น วิชาในบางด้านเช่นความรู้ในวิชาชีพ การอนามัย วิทยาลัยครูอาจจะต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยวิทยาลัยครูทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านนี้ คือการขาดงบประมาณในการดำเนินการ การขาดการประชาสัมพันธ์กับชุมชน การที่วิทยาลัยไม่มีนโยบายที่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตลอดจนการขาดความร่วมมือจากอาจารย์ ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายในการให้การบริการชุมชนและสังคมให้ชัดเจน ขณะเดียวกันจะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ให้เหมาะสมกับนโยบายและโครงการต่างๆที่วางไว้ด้วย ส่วนการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบถึงบริการที่วิทยาลัยครูสามารถให้กับชุมชนได้นั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะช่วยให้การให้บริการแก่ชุมชนและสังคมของวิทยาลัยครูมีความหมายและสนองความ

¹สมชาย วงศ์เกษม, "บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519), หน้า 113.

²กรมการฝึกหัดครู, นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 4 (2520-2524), (กรุงเทพมหานคร:กรมการฝึกหัดครู, 2520), หน้า 24.

ต้องการของชุมชนและสังคมมากขึ้น ทั้งเป็นการแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยครูไม่ได้ทอดทิ้งชุมชนและสังคมนั้น แต่พร้อมที่จะให้บริการในสิ่งที่ชุมชนและสังคมต้องการ เท่าที่สามารถจะดำเนินการได้

7. เกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบในหน้าที่พิเศษอื่นๆ จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานจริงในหน้าที่พิเศษอื่นๆ ของผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใต้อยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น และความคิดเห็นของประชากรก็เห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์สำคัญน้อยเช่นกัน ยกเว้นการให้บริการทางการศึกษา และการแนะแนวเท่านั้นที่ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าอยู่ในเกณฑ์สำคัญ ดังนั้นจะเห็นว่าประชากรส่วนใหญ่เข้าใจตรงกันว่างานในหน้าที่พิเศษอื่นๆ นั้นไม่สมควรที่จะ เป็นบทบาทหนึ่งของอาจารย์ในวิทยาลัยครู เพราะงานต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยผู้อำนวยการในเฉพาะ เรื่องมากกว่าที่จะให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูออกไปทำหน้าที่เหล่านั้นทั้งที่มีงานสอนและงานในบทบาทอื่นมากพออยู่แล้ว จากผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า สอดคล้องกับการวิจัยของ ยุพิน ศิริพละ ซึ่งพบว่าในส่วนของความคิดเห็นประชากรในการวิจัยส่วนใหญ่เห็นว่า งานแนะแนวมีความสำคัญ ส่วนงานการเงิน งานธุรการ งานแผนงานและประเมินผล งานพัสดุ งานทะเบียนวัดผล งานห้องสมุด งานโสตทัศนศึกษา งานสวัสดิการ และงานอาคารสถานที่มีความสำคัญน้อย สำหรับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ส่วนการปฏิบัติจริงประชากรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานในหน้าที่พิเศษทุกด้านอยู่ในเกณฑ์น้อย¹ สำหรับ การให้บริการทางการศึกษา และการแนะแนวที่ผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญนั้น เป็นเพราะว่าผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่าบทบาทเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและชุมชนที่วิทยาลัยครูรับผิดชอบอยู่ และสามารถที่จะดำเนินบทบาททั้งสองได้โดยความคู่ไปกับบทบาทด้านการให้บริการแก่ชุมชนและสังคม และบทบาทด้านการเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่าปัญหาการขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำ การขาดการประสานงานต่างๆ ภายในสถาบัน และการมีงานในความรับผิดชอบมากเกินไปเป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด เป็นสิ่งที่

¹ยุพิน ศิริพละ, "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 163-164.

ผู้บริหารในแต่ละวิทยาลัยจะทอ้งพิจารณาในการจัดบุคลากรไปทำงานในหน้าที่พิเศษเสียใหม่โดยการสรรหาอัตรากำลังบุคลากรสำหรับทำงานทางคานเหล่านี้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะให้อาจารย์ไคทำงานในบทบาทอื่นซึ่งนอกเหนือจากบทบาทในหน้าที่พิเศษไคอย่างเต็มที่ นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำแล้ว ยังจะช่วยให้การประสานงานในการทำงานคือการให้อาจารย์ผู้สอนหรือที่ม้งานอื่นในความรับผิดชอบมากอยู่แล้วไปทำงานทางคานนี้ ซึ่งไม่มีเวลาที่จะให้บริการและประสานงานทางๆไคตลอดเวลา

8. จากการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใตปฏิบัติงานในคานการสอนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก และในความคิดเห็นก็เห็นว่าบทบาทคานการสอนอยู่ในเกณฑ์สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิศนึ ศิลตระกูล ที่พบว่าผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคกลาง ให้ความสำคัญของบทบาทการสอนมากเป็นอันดับหนึ่ง และมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่งเช่นกัน¹ และย้งสอดคล้องกับการวิจัยของ เอนก ศิลปนิมลาลัย ที่พบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครู 9 แห่งหรือ 25 เปอร์เซ็นต์ของแคะละกลุ่มวิทยาลัยครูในประเทศไทยปฏิบัติงานคานการสอนถึง 90.82 เปอร์เซ็นต์² จะเห็นไคว่าผู้บริหารและอาจารย์ไคให้ความสำคัญของบทบาทคานการสอนว่าเป็นบทบาทของอาจารย์ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาและผู้ไคเข้ารับการอบรมในสถาบันวิทยาลัยครูมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่คอกการเป็นครู ดังนั้นผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูทุกคนจึงควรรหาทางคานคว่ำวิจัยเพื่อไคไคมาซึ่ง เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่จะช่วยไคให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนการสอนควบคู่กันไปไคย แคะจากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคใตมีปัญหาคและอุปสรรคในคานการคานคว่ำวิจัยมากเป็นอันดับแรก จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่จะทอ้งหาทางแกไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานคานการคานคว่ำวิจัย โดยเฉพาะการขาด

¹วิศนึ ศิลตระกูล, "บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูในภาคกลาง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาค บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 152.

²เอนก ศิลปนิมลาลัย, "การสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู" (วิทยา นิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาค บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521), หน้า 112.

แคลนเอกสารและคำร่าประกอบการค้นคว้าให้เบาบางลงซึ่งจะช่วยให้อาจารย์มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและจะช่วยให้การปฏิบัติงานด้านการสอนได้เต็มที่ยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามบทบาทค่านการนิเทศการสอน การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ และบทบาทอื่น ๆ ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันมากนัก จึงควรที่อาจารย์ทุกคนจะได้ปฏิบัติงานในบทบาทต่างๆ เหล่านี้ให้มากขึ้นเช่นกัน เพราะการนิเทศการสอน การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ การเป็นที่ปรึกษากิจกรรมเสริมหลักสูตร ล้วนแต่เป็นบทบาทที่อาจารย์จะต้องเกี่ยวข้องกับนักศึกษา เพื่อเตรียมตัวและฝึกฝนให้นักศึกษาได้เป็นครูที่เพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรม และมีความตั้งใจในการทำงานที่ตนรับผิดชอบต่อไป ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์อันสำคัญของการจัดการฝึกหัดครู

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยครู

1. เพื่อให้วิทยาลัยครูดำเนินบทบาทต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงควรได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อทำความเข้าใจในบทบาทของวิทยาลัยครูให้เป็นที่เข้าใจตรงกันในระหว่างบุคลากรต่างๆ ของวิทยาลัยครู
2. เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเอกสารและคำร่าประกอบการเรียนการสอน กลุ่มวิทยาลัยครูในภาคใด ควรจะได้มีโครงการจัดทำคำร่าเอกสารประกอบการเรียนการสอนร่วมกัน
3. เพื่อให้วิทยาลัยครูได้บริการแก่ชุมชนและสังคมให้กว้างขวางมากขึ้น ควรจัดบริการต่างๆ ให้บุคคลภายนอกได้มีโอกาสมาใช้บริการต่างๆ ได้มากขึ้น เช่นบริการห้องสมุด โดยการประชาสัมพันธ์ หรือจัดเป็นหน่วยบริการเคลื่อนที่เพื่อให้บริการสำหรับคนทั่วไป
4. เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยควรจะได้จัดให้มีการฝึกการทำวิจัยในการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี และจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่อาจารย์และผู้นสนใจในการทำวิจัยควบคู่กันไปด้วย โดยการเชิญผู้ที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมา เป็นวิทยากรหรือเป็นที่ปรึกษาการวิจัย
5. เพื่อให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูได้ปฏิบัติงานในบทบาทต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารควรได้กำหนดอัตราสำหรับบรรจบุคคลากร เพื่อนำมาปฏิบัติงานในหน้าที่พิเศษโดยเฉพาะ
6. เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง วิทยาลัยครู

ควรวางแผนทางในการปฏิบัติในค่านนี้ให้ชัดเจน และติดตามการประเมินผลทุกครั้ง เพื่อแจ้งให้อาจารย์และนักศึกษาได้ทราบ อันเป็นการกระตุ้นให้มีการตื่นตัวและให้ความสนใจในกิจกรรมเสริมหลักสูตร

7. เพื่อให้การบริการชุมชนและสังคมดำเนินไปด้วยดี วิทยาลัยครูควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอที่จะดำเนินการทางค่านนี้ และหาทางสำรวจความต้องการของชุมชนและสังคม ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและสังคมได้ทราบขอความช่วยเหลือหรือบริการที่จะได้รับจากวิทยาลัยครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากหลายๆฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความเห็นของครูประจำการ นักศึกษา และอาจารย์ในวิทยาลัยครูกับบทบาทของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
2. เพื่อให้ทราบบทบาทของอาจารย์ในแต่ละค่านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ควรได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทในแต่ละค่านให้ลึกซึ้งลงไป
3. เพื่อให้ทราบถึงความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์วิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 และการปฏิบัติงานในปัจจุบันของอาจารย์ในวิทยาลัยครู จึงควรวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย